

RETTENS DOM (Anden Afdeling)

30. juni 2004*

I sag T-317/01,

M+M Gesellschaft für Unternehmensberatung und Informationssysteme mbH,
Frankfurt am Main (Tyskland), ved Rechtsanwalt M. Treis,

sagsøger,

mod

Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design)
(KHIM) ved S. Laitinen og U. Pfléghar, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

sagsøgt,

den anden part i sagen for appelkammeret ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design), intervenient ved Retten:

* Processprog: tysk.

Mediametrie SA, Paris (Frankrig), først ved avocat D. Dupuis-Latour, derefter ved
avocat S. Szilvasi,

angående en påstand om annullation af en afgørelse truffet den 2. oktober 2001 af
Første Appelkammer ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked
(Varemærker og Design) i sag R 698/2000-1 i indsigelsessagen mellem Mediametrie
SA og M+M Gesellschaft für Unternehmensberatung und Informationssysteme
mbH,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Pirrung, og dommerne A.W.H. Meij og N.J.
Forwood,

justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Christensen,

på grundlag af den skriftlige procedure og efter retsmødet den 16. december 2003,

afsagt følgende

Dom

Tvistens forhistorie

- 1 Den 29. november 1996 indgav sagsøgeren i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker (EFT 1994 L 11, s. 1), som ændret, en ansøgning om et EF-varemærke til Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (herefter »Harmoniseringskontoret«).
- 2 Der er ansøgt om registrering af tegnet M+M EUROdata.
- 3 De varer og tjenesteydelser, som registreringsansøgningen vedrører, henhører under klasse 9, 16, 35, 41 og 42 i Nice-arrangementet af 15. juni 1957 vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som revideret og ændret, og er i hver enkelt af disse klasser beskrevet på følgende måde:

— »software«, der henhører under klasse 9

- »publikationer og fagtidsskrifter om studier af fødevarehandlen«, der henhører under klasse 16

- »markedsundersøgelser, markedsanalyser og kommerciel forskning, rådgivning af virksomheder inden for marketing og distribution«, der henhører under klasse 35

- »seminarer og andre videregående uddannelsesforanstaltninger inden for marketing og distribution«, der henhører under klasse 41

- »databanktjenesteydelser«, der henhører under klasse 42.

4 Den 29. juni 1998 blev varemærkeansøgningen offentliggjort i *EF-varemærketidende* nr. 46/98.

5 Den 29. september 1998 rejste intervenienten en indsigelse i medfør af artikel 42, stk. 1, i forordning nr. 40/94 mod registrering af dette varemærke.

6 Indsigelsen er begrundet med, at varemærket EURODATA TV er registreret ved følgende registreringer:

- irsk registrering nr. 201 060 af 1. juli 1996

- fransk registrering nr. 92 414 002 af 7. april 1992

 - international registrering nr. 591 515 af 25. september 1992 med retsvirkning i Benelux, Spanien, Italien og Portugal.
- 7 Indsigelsen er rettet mod det ansøgte varemærke for de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og benævnt »markedsundersøgelser, markedsanalyser og kommerciel forskning, rådgivning af virksomheder inden for marketing og distribution; seminarer og andre videregående uddannelsesforanstaltninger inden for marketing og distribution«.
- 8 Indsigelsen er alene baseret på en del af de tjenesteydelser, der er dækket af den franske og den internationale registrering, nemlig følgende tjenesteydelser: »kompilering og levering af handelsoplysninger og særligt undersøgelser og meningsmålinger inden for det audiovisuelle område«, der henhører under klasse 35.
- 9 Indsigelsen var ligeledes begrundet i følgende tjenesteydelser, der var omfattet af den irske registrering: »kompilering og levering af handelsoplysninger, handelsundersøgelser, reklamevirksomhed, rådgivning og bistand til industri- eller handelsvirksomheder, udarbejdelse og levering af handelsstatistik, marketingsstudier, markedsundersøgelse og -analyse«, der henhører under klasse 35.
- 10 Til støtte for indsigelsen har intervenienten påberåbt sig den relative registreringshindring i artikel 8, stk. 1, litra b), i forordning nr. 40/94.

- 11 Da indsigelsesafdelingen fandt, at der ikke var risiko for forveksling, afviste den ved afgørelse af 20. april 2000 indsigelsen og pålagde intervenienten at betale sagens omkostninger.
- 12 Intervenienten påklagede den 16. juni 2000 afgørelsen i henhold til artikel 59 i forordning nr. 40/94.
- 13 Ved afgørelse af 2. oktober 2001 (herefter »den anfægtede afgørelse«) annullerede Første Appellkammer indsigelsesafdelingens afgørelse og hjemviste sagen til indsigelsesafdelingen til videre behandling af ansøgningen med hensyn til de varer og tjenesteydelser, for hvilke registreringen ikke var nægtet, nemlig »software«, der henhører under klasse 9, »publikationer og fagtidsskrifter om studier af fødevarehandlen«, der henhører under klasse 16, og »databanktjenester«, der henhører under klasse 42. Appellkammeret pålagde også ansøgeren at betale de omkostninger, der var afholdt under indsigelses- og klageproceduren.
- 14 Begrundelserne for den anfægtede afgørelse kan sammenfattes som følger.
- 15 Hvad angår de omhandlede tjenesteydelser anser appellkammeret dem for delvist at være identiske og delvist at ligne hinanden meget (jf. henholdsvis punkt 19 og 20 i den anfægtede afgørelse).
- 16 Hvad angår de pågældende tegn fandt appellkammeret for det første, at tegnene »EUROdATA« og »EURODATA« var identiske, idet offentligheden ikke lægger mærke til forskellen mellem de store og de små bogstaver. Appellkammeret fandt for det andet, at hvis det anså ordet »eurodata« for at have fornødent særpræg, måtte de pågældende tegn dernæst anses for at ligne hinanden så meget, at det ville give

anledning til forveksling, og at hvis det derimod fandt, at ordet manglede fornødent særpræg, ville opmærksomheden henledes på tegnenes andre dele, navnlig på delen »M+M«, således at tegnene måtte anses for forskellige (den anfægtede afgørelses punkt 13).

- 17 Appellammeret fandt herved, at ordet »eurodata« ikke fuldstændigt manglede fornødent særpræg. Det er ifølge appellammeret ikke sandsynligt, at den berørte forbruger vil være i stand til præcist at gennemskue, hvad dette udtryk betyder. De søgninger, som sagsøgeren har foretaget på internettet, viser, at et bredt udvalg af erhvervsaktiviteter uden nogen sammenhæng er forbundet med ordet »eurodata«, og beviser derved, at ordet langt fra er klart defineret. Appellammeret fandt desuden, at ordet opfattes som en af de karakteristiske bestanddele af det ældre varemærke og af det varemærke, der søges registreret, og at der derfor ikke kan ses bort fra dette ord ved sammenligningen af de to varemærker (den anfægtede afgørelses punkt 14 og 15).
- 18 Appellammeret fandt på denne baggrund, dels at det varemærke, der søges registreret, er sammensat af to særskilte ord, hvoraf ordet »eurodata« er det dominerende, dels at det ældre varemærke kun indeholder en enkelt bestanddel med særpræg, EURODATA, idet forkortelsen »TV« er beskrivende. Appellammeret konkluderede heraf, at offentligheden vil tro, at de pågældende varemærker stammer fra den samme erhvervsmæssige kilde (den anfægtede afgørelse punkt 16-18).

Retsforhandlinger

- 19 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 17. december 2001 anlagde sagsøgeren denne sag på tysk.

- 20 Da de andre parter ikke inden for den fastsatte frist havde fremført indsigelser mod, at tysk blev anvendt som processproget for Retten, udpegede Retten tysk som processprog.
- 21 Harmoniseringskontoret og intervenienten har indgivet deres svarskrifter til Rettens Justitskontor henholdsvis den 25. april 2003 og den 16. maj 2003.

Parternes påstande

- 22 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
- Den anfægtede afgørelse annulleres.
 - Harmoniseringskontoret tilpligtes at betale de omkostninger, der er afholdt af sagsøgeren.
- 23 Under retsmødet har sagsøgeren præciseret, at påstanden kun gik ud på annullation af den anfægtede afgørelse, for så vidt som denne annullerede den del af indsigelsesafdelingens afgørelse, der var til fordel for sagsøgeren.
- 24 Harmoniseringskontoret har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

25 Intervenienten har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede afgørelse stadfæstes.

— Frifindelse i det hele.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale intervenientens omkostninger.

Retlige bemærkninger

Parternes argumenter

26 Sagsøgeren har til støtte for sit søgsmål fremført et eneste anbringende om tilsidesættelse af artikel 8, stk. 1, litra b), i forordning nr. 40/94, idet appelkammeret med urette fandt, at der var risiko for forveksling.

27 Hvad angår de pågældende tegn har sagsøgeren indledningsvis gjort gældende, at det ældre varemærke udelukkende består af beskrivende bestanddele.

- 28 Sagsøgeren har endvidere med hensyn til den visuelle og fonetiske sammenligning af de pågældende tegn gjort gældende, at bestanddelen »M+M« kun findes i det varemærke, der søges registreret, og karakteriserer det væsentligt mere end bestanddelen »eurodata«. Begrebsmæssigt er tegnene også forskellige, idet bestanddelen »M+M« repræsenterer sagsøgerens navn, hvorimod bestanddelen »TV« henviser til intervenientens erhvervs-mæssige aktivitet.
- 29 Hvad angår de pågældende tjenesteydelser har sagsøgeren med hensyn til de tjenesteydelser, der er omfattet af varmærkeansøgningen og henhører under klasse 35, gjort gældende, at det fremgår af deres beskrivelse, at de kun vedrører marketing og spredning af oplysninger. Det er imidlertid hovedsageligt personer, der er beskæftiget inden for fødevarerhandlen, der benytter sig af sådanne tjenesteydelser. Det fremgår desuden af listen over de tjenesteydelser, der er beskyttet ved det ældre varemærke, at de udelukkende tilbydes inden for medieområdet, således som det fremgår af intervenientens navn. Endelig er arten af de oplysninger, der indsamles af de pågældende tjenester, forskellige.
- 30 Sagsøgeren har anført, at intervenienten, hvis det fastslås, at de pågældende tjenesteydelser ligner hinanden, i hele Fællesskabet vil kunne forbyde anvendelse af andre varemærker med bestanddelen »eurodata« vedrørende indsamling af oplysninger.
- 31 Sagsøgeren har hvad angår tjenesteydelser, der er omfattet af varmærkeansøgningen og henhører under klasse 41, anført, at det forhold, at de henhører under en anden klasse end den, hvorunder de tjenesteydelser, der er beskyttet ved det ældre varemærke, henhører, i det mindste er et indicium for, at der kun undtagelsesvis er lighed mellem de pågældende tjenesteydelser. Der foreligger imidlertid ikke et undtagelsestilfælde, idet de første tjenesteydelser vedrører erhvervsuddannelse, hvorimod de andre vedrører indsamling og tilrådgivningsstillelse af oplysninger.

- 32 Sagsøgeren har anført, at appelkammerets argumentation i yderste konsekvens indebærer, at et varemærke, der er beskyttet for de tjenesteydelser, der tilbydes inden for et vist område og henhører under klasse 35, automatisk beskyttes for de tjenesteydelser, der tilbydes inden for det samme område, men henhører under erhvervsuddannelse.
- 33 Harmoniseringskontoret har indledningsvis med hensyn til de pågældende tegn gjort gældende, at bestanddelen »eurodata« ikke mangler fornødent særpræg og desuden er disse tegns dominerende bestanddel. Harmoniseringskontoret har endvidere henvist til, at det ældre varemærke består af tegnet EURODATA TV og ikke af den isolerede bestanddel »eurodata«.
- 34 Harmoniseringskontoret har herefter gjort gældende, at de pågældende tegn visuelt ligner hinanden, idet de begge indeholder bestanddelen »eurodata« samt en anden kort ordbestanddel. Ifølge Harmoniseringskontoret kan bestanddelen »M+M« ikke sætte bestanddelen »eurodata« i baggrunden, selv om den har særpræg.
- 35 Fonetisk ligner de pågældende tegn hinanden på grund af den fuldstændige gentagelse af ordet »eurodata«, der er langt og nemt at udtale, og som dominerer ved udtalen og i tegnenes klang.
- 36 Hvad angår den begrebsmæssige lighed har Harmoniseringskontoret gjort gældende, at en gennemsnitsforbruger koncentrerer sin opmærksomhed på bestanddelen »eurodata«, og at tilføjelsen af bestanddelen »M+M« ikke har nogen særlig indvirkning på det samlede indtryk af de pågældende tegn.
- 37 Hvad angår de pågældende tjenesteydelser har Harmoniseringskontoret med hensyn til de tjenesteydelser, der henhører under klasse 35, anført, at en sammenligning af dem udelukkende skal baseres på deres betegnelse. Denne kan imidlertid ikke begrunde de begrænsninger, som sagsøgeren har påberåbt sig, men beviser, at tjenesteydelserne er rettet til det samme publikum.

- 38 Hvad angår de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 41, har Harmoniseringskontoret gjort gældende, at »Marketing og distribution«, der er temaerne for disse erhversuddannelses-tjenesteydelser, dækker et meget bredt område, herunder også tjenesteydelser med »udarbejdelse og levering af handelsstatistik«, der henhører under klasse 35 og er beskyttet ved det ældre varemærke. Det er derfor sandsynligt, at offentligheden tror, at de første tjenesteydelser er en udvidelse af intervenientens erhvervsaktiviteter.
- 39 Harmoniseringskontoret har hertil anført, at det fremgår af regel 2, stk. 4, i Kommissionens forordning (EF) nr. 2868/95 af 13. december 1995 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 40/94 (EFT L 303, s. 1), at klassifikationen af varer og tjenesteydelser efter Nice-arrangementet kun tjener administrative formål.
- 40 Hvad angår den relevante kundekreds med henblik på vurderingen af risikoen for forveksling har Harmoniseringskontoret under retsmødet gjort gældende, at det ikke udelukkende er virksomheder, der er interesserede i de pågældende tjenesteydelser, navnlig med hensyn til erhversuddannelses-tjenesteydelser, der henhører under klasse 41.
- 41 Intervenienten har gjort gældende, at ordet »eurodata« har fornødent særpræg, idet det hverken er nødvendigt eller beskrivende for de påberåbte tjenesteydelser, og idet det er en neologisme.
- 42 Med hensyn til om varemærket EURODATA TV har fornødent særpræg, har intervenienten under retsmødet anført, at flere nationale varemærkekontorer har accepteret at registrere det, således som det fremgår af de registreringer, der er påberåbt til støtte for indsigelsen.

- 43 Med hensyn til de pågældende tegn har intervenienten anført, at der er ligheder i deres samlede indtryk på grund af efterligningen af ordet »eurodata«, og dette gælder såvel det visuelle som det fonetiske og begrebsmæssige aspekt. Hvad angår det visuelle aspekt har intervenienten anført, at begge tegn indeholder bestanddelen »eurodata« og en anden bestanddel bestående af to bogstaver. Fonetisk har lighederne overvægt på grund af efterligningen af navnet »eurodata«. Begrebsmæssigt er de to tegn også identiske.
- 44 Intervenienten har med hensyn til de pågældende tjenesteydelser gjort gældende, at de er identiske eller ligner hinanden.
- 45 Intervenienten har med hensyn til den relevante kundekreds med henblik på vurderingen af risikoen for forveksling under retsmødet tilsluttet sig Harmoniseringskontorets standpunkt.
- 46 Intervenienten har endelig under retsmødet gjort gældende, at mens bogstaverne i det varemærke, der søges registreret, er af samme størrelse, ansøgte sagsøgeren i 1993 om registrering som tysk varemærke af tegnet M+M EUROdATA, der indeholdt bestanddelen »eurodata« med meget mindre bogstaver end bogstaverne i bestanddelen »M+M«. Sagsøgeren har derfor selv erkendt, at bestanddelen »eurodata« har fornødent særpræg.

Retten's bemærkninger

- 47 Artikel 8, stk. 1, litra b), i forordning nr. 40/94 bestemmer, at hvis indehaveren af et ældre varemærke rejser indsigelse, er det varemærke, der søges registreret, udelukket fra registrering, såfremt der i offentlighedens bevidsthed inden for det område, hvor det ældre mærke er beskyttet, er risiko for forveksling, fordi det yngre mærke er identisk med eller ligner det ældre varemærke, og varerne eller tjenesteydelserne er af samme eller lignende art.

- 48 Ifølge Domstolens og Rettens faste praksis skal der foretages en helhedsvurdering af risikoen for forveksling med hensyn til den relevante kundekreds' opfattelse og under hensyntagen til alle de relevante faktorer i den foreliggende sag, navnlig den indbyrdes afhængighed mellem ligheden mellem varemærkerne og ligheden mellem de varer og tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkerne (Rettens dom af 9.7.2003, sag T-162/01, Laboratorios RTB mod KHIM — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Sml. II, s. 2821, præmis 31-33 og den deri nævnte retspraksis). Helhedsvurderingen af risikoen for forveksling for så vidt angår de omtvistede tegns visuelle, fonetiske eller begrebsmæssige lighed skal være baseret på helhedsindtrykket af tegnene, idet der bl.a. skal tages hensyn til de bestanddele, der har særpræg eller dominans (Rettens dom af 14.10.2003, sag T-292/01, Phillips-Van Heusen mod KHIM — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Sml. II, s. 4335, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 49 Det skal på denne baggrund indledningsvis afgøres, hvilken kundekreds der skal tages hensyn til ved vurderingen af risikoen for forveksling, og der skal derefter foretages en sammenligning dels af de pågældende tjenesteydelser, dels de pågældende tegn.

Den relevante kundekreds

- 50 Appellammeret undersøgte ikke spørgsmålet om, hvilken kundekreds der er relevant med henblik på vurderingen af risikoen for forveksling.
- 51 I denne henseende fastslås, at det fremgår af beskrivelsen af de pågældende tjenesteydelser, at de ikke er rettet til en gennemsnitsforbruger, men til en professionel kundekreds (jf. ordene »markeds-«, »kommerciel«, »virksomheder«, »marketing« og »distribution« nævnt i præmis 7 ovenfor; ordet »handels-« nævnt i præmis 8 og ordene »handels-«, »industri-«, »marketings-« og »markeds-« nævnt i præmis 9).

- 52 Det bemærkes, at denne professionelle kundekreds ved dens valg af tjenesteydelser kan antages at være særligt interesseret og opmærksom på de pågældende tegn.
- 53 Sagsøgerens argument om, at den relevante kundekreds er en specialiseret kundekreds, der søger specifikke tjenesteydelser, kan imidlertid ikke tiltrædes. Ganske vist indebærer den pågældende kundekreds' faglige karakter en vis grad af specialisering. Selv om de ovenfor i præmis 51 nævnte ord viser, at målgruppen er sammensat af erhvervsdrivende, kan det imidlertid ikke heraf udledes, at disse er specialiserede inden for de områder, som de pågældende tjenesteydelser henholdsvis retter sig til, og at det drejer sig om en særlig snæver kundekreds.
- 54 Med hensyn til det argument, som såvel Harmoniseringskontoret som intervenienten har fremsat, om, at det, navnlig hvad angår uddannelsestjenesteydelser, ikke kun er virksomheder, der er interesserede i de pågældende tjenesteydelser, bemærkes, at det, selv om dette er korrekt, ikke desto mindre følger af de i præmis 51 nævnte ord, der er anvendt til at beskrive de pågældende tjenesteydelser, at omhandlede personer også er erhvervsdrivende.

De pågældende tjenesteydelser

- 55 I den foreliggende sag er indsigelsen baseret på et ældre varemærke, der er registreret for tjenesteydelser, der alle henhører under klasse 35, og indsigelsen er rettet mod registreringen af det ansøgte varemærke for tjenesteydelser, der dels henhører under klasse 35, dels under klasse 41 (jf. ovenfor i præmis 7-9). Der skal derfor foretages to sammenligninger, den ene, hvor der tages hensyn til de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 35, og den anden, hvor der tages hensyn til de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 41.

— De tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 35

- 56 Appellammeret konkluderede, at de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 35, på den ene side, og de tjenesteydelser, der er beskyttet ved det ældre varemærke og henhører under den samme klasse, på den anden side, er identiske.
- 57 Hertil bemærkes, at det fremgår af beskrivelsen af de pågældende tjenesteydelser, der er gengivet ovenfor i præmis 3, 8 og 9, at de tjenesteydelser, der henhører under klasse 35 og er beskyttet ved det ældre varemærke, svarer til de tjenesteydelser, der henhører under samme klasse og er omfattet af varemærkeansøgningen. Det skal derfor fastslås, at de pågældende tjenesteydelser på begge sider er identiske.
- 58 De argumenter, som sagsøgeren har fremført vedrørende de forskellige områder, hvor de pågældende tjenesteydelser tilbydes, og vedrørende forskellene mellem de oplysninger, som de sigter på, kan ikke ændre dette resultat. Appellammeret fandt med rette i den anfægtede afgørelses punkt 19, at det skulle henholde sig til listen over de tjenesteydelser, der er registreret for hvert af de pågældende tegn. For det første kan det af beskrivelsen af de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 35, imidlertid ikke udledes, at de udelukkende vedrører fødevarehandlen. For det andet kan det af beskrivelsen af de tjenesteydelser, der er beskyttet ved det ældre varemærke, ikke udledes, at de udelukkende vedrører medieområdet. For det tredje kan det af beskrivelserne af de pågældende tjenesteydelser ikke udledes, at arten af oplysninger, som de sigter på, er forskellige. Det bemærkes herved, at der ikke kan tages hensyn til, at et varemærke, der søges registreret, forventes anvendt inden for en bestemt sektor eller på et bestemt marked, idet registreringer ikke kan indeholde en begrænsning i denne henseende.
- 59 Argumentet om, at eventuel anerkendelse af, at de pågældende tjenesteydelser ligner hinanden, vil give intervenienten mulighed for i hele Fællesskabet at forbyde

anvendelse af andre varemærker med bestanddelen »eurodata« vedrørende indsamling af oplysninger, er uden relevans for vurderingen af, om de pågældende tjenesteydelser ligner hinanden.

— De tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 41

- 60 Appellkammeret konkluderede, at de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 41, på den ene side, og de tjenesteydelser, der er beskyttet ved det ældre varemærke og henhører under klasse 35, på den anden side, ligner hinanden meget.
- 61 Hertil bemærkes, således som sagsøgeren har gjort gældende, at det fremgår af beskrivelsen af de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 41, at de er knyttet til erhvervsuddannelse, og at deres art derfor er forskellig fra de tjenesteydelser, der er beskyttet ved det ældre varemærke.
- 62 Det fremgår dog også af beskrivelsen af disse uddannelsestjenesteydelser, at de vedrører området marketing og distribution. Som det overbevisende er blevet anført såvel i punkt 20 i den anfægtede afgørelse som af Harmoniseringskontoret, henhører de tjenesteydelser, der benævnes »kompilering og levering af handelsoplysninger«, »handelsundersøgelser«, »reklamevirksomhed«, »marketingsstudier« og »markedsundersøgelse og -analyse«, og som er beskyttet ved det ældre varemærke, imidlertid også under området marketing og distribution, idet »ingen marketingsaktion i nutidens verden kan bære frugt uden hjælp af disse tjenesteydelser«. Hvis de pågældende tjenesteydelser var beskrevet af lignende tegn, er det meget sandsynligt, at de erhvervsdrivende, der allerede kender de tjenesteydelser, der er beskyttet ved det ældre varemærke, ville formode, at de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen, blot var et nyt aktivitetsområde for den virksomhed, der leverede de første tjenesteydelser.

- 63 Heraf følger, at der er en snæver forbindelse mellem anvendelsen af de pågældende tjenesteydelser; og at de supplerer hinanden. Det må derfor konkluderes, at de ligner hinanden (jf. i denne retning Rettens dom af 23.10.2002, sag T-388/00, Institut für Lernsysteme mod KHIM — Educational Services (ELS), Sml. II, s. 4301, præmis 56).
- 64 Dette resultat ændres ikke af sagsøgerens argument om, at de omhandlede tjenesteydelser henhører under forskellige klasser i Nice-arrangementet. Som Harmoniseringskontoret med rette har anført, bestemmer regel 2, stk. 4, i forordning nr. 2868/95, at »tjenesteydelser [ikke] bør [...] betragtes som værende forskellige, blot fordi de er opført i forskellige klasser i Nice-klassifikationen«.
- 65 Endelig er sagsøgerens argument om, at appelkammerets argumentation i yderste konsekvens indebærer, at et varemærke, der er beskyttet for tjenesteydelser, der henhører under klasse 35, automatisk er beskyttet for uddannelsestjenesteydelser inden for det samme område, uden relevans i forbindelse med vurderingen af, om tjenesteydelserne ligner hinanden.

De pågældende tegn

- 66 Appelkammeret konkluderede, at offentligheden vil tro, at de pågældende varemærker stammer fra den samme erhvervsmæssige kilde.
- 67 Med henblik på at efterprøve, om denne konklusion er velbegrundet, bør der foretages en visuel, en fonetisk og en begrebsmæssig sammenligning af de pågældende tegn.

- 68 Den visuelle og den fonetiske sammenligning skal foretages samlet.
- 69 Hertil bemærkes indledningsvis, at parterne ikke har bestridt appelkammerets betragtning om, at bestanddelen »M+M« i det varemærke, der søges registreret, har fornødent særpræg (den anfægtede afgørelses punkt 16).
- 70 Appelkammeret fandt herefter, at bestanddelen »eurodata« er dominerende i det varemærke, der søges registreret, og at bestanddelen »M+M«, selv om den ubestrideligt har fornødent særpræg, ikke kan fjerne opmærksomheden fra bestanddelen »eurodata« tilstrækkeligt til, at det ændrer den måde, hvorpå offentligheden opfatter varemærket. Ifølge appelkammeret er bestanddelen »eurodata« for det første nem at udtale og huske, og for det andet er denne bestanddel længere og har mere effekt end bestanddelen »M+M«, der er mere kortfattet (den anfægtede afgørelses punkt 16-18).
- 71 I denne henseende bemærkes på den ene side, at bestanddelen »M+M«, der er en kort betegnelse, er mindst lige så nem at udtale og huske som bestanddelen »eurodata«. Hertil kommer, at varemærker, der består af korte kombinationer af bogstaver, som sagsøgeren med rette har anført, er meget udbredte. På den anden side er det netop fordi bestanddelen »M+M« er lakonisk og kortere end bestanddelen »eurodata«, at den er mindst lige så tilbøjelig som sidstnævnte til at tiltrække sig offentlighedens opmærksomhed, og det gælder så meget desto mere, som den er den første bestanddel i det varemærke, der søges registreret, og det drejer sig om en professionel kundekreds.
- 72 Selv om det er ubestridt, at bestanddelen »TV« i det ældre varemærke er beskrivende, kan der endvidere ikke ses bort fra den i forbindelse med den visuelle og fonetiske sammenligning af de pågældende tegn. Imidlertid er bestanddelene »M+M« og »TV«, uanset at de begge er korte, meget forskellige. Endvidere er den

første placeret i starten af tegnet og den anden er placeret til sidst i tegnet. Den omstændighed, at tegnene indeholder andre ordelementer, indebærer således, at helhedsindtrykket af det enkelte mærke er forskelligt (jf. i denne retning GIORGIO BEVERLY HILLS-dommen, præmis 43).

- 73 Det må derfor fastslås, at de to forhold, der er anført i de to foregående præmisser, samlet set er tilstrækkelige til at fjerne eventuelle ligheder, der opstår som følge af tilstedeværelsen af bestanddelen »EURODATA«, i det varemærke, der søges registreret, og bestanddelen »EURODATA« i det ældre varemærke.
- 74 Heraf følger, at de pågældende tegn hverken visuelt eller fonetisk ligner hinanden.
- 75 Det er derfor ikke nødvendigt at undersøge appelkammerets betragtning om, at bestanddelen »eurodata« har fornødent særpræg. Selv om det forudsættes, at betragtningen er korrekt, kan den ikke fjerne de omstændigheder, der ligger til grund for konklusionen i den foregående præmis.
- 76 Selv om den visuelle og fonetiske sammenligning af de pågældende tegn i denne sag allerede gør det muligt at fastslå, at de ikke ligner hinanden, skal de ikke desto mindre undersøges begrebsmæssigt, og dette gælder så meget desto mere, som der ikke i den anfægtede afgørelse udtrykkeligt er redegjort for en begrebsmæssig sammenligning.
- 77 I den anledning bemærkes med hensyn til det ældre varemærke, at appelkammerets betragtning om, at bestanddelen »TV« beskriver de tjenesteydelser, der er beskyttet ved dette varemærke, ikke er blevet bestridt. Retten tilslutter sig denne betragtning og bemærker, at betydningen af denne bestanddel derfor nødvendigvis er klar og fast i den relevante kundekreds' bevidsthed.

- 78 Hvad angår det varemærke, der søges registreret, bemærkes, at den selvstændige bestanddel »M+M« ikke har en klar og fast betydning i den relevante kundekreds' bevidsthed og slet og ret henviser til sagsøgerens navn. Denne bestanddel har derfor en fuldstændig anderledes betydning end bestanddelen »TV« i det ældre varemærke. De to bestanddele ligner derfor ikke hinanden betydningsmæssigt.
- 79 Vedrørende Harmoniseringskontorets argument om, at forbrugerne koncentrerer deres opmærksomhed på bestanddelen »eurodata«, og at tilføjelsen af bestanddelen »M+M« ikke har nogen særlig indflydelse på de pågældende tegns samlede indtryk, bemærkes endvidere som allerede anført ovenfor, at den relevante kundekreds er sammensat af erhvervsdrivende, hvis opmærksomhed fokuseres mindst lige så meget på bestanddelen »M+M« som på bestanddelen »eurodata« i det varemærke, der søges registreret.
- 80 Det må derfor fastslås, at de pågældende tegn ikke begrebsmæssigt ligner hinanden.
- 81 Dette resultat ændres ikke af intervenientens argument om, at flere nationale varemærkekontorer har accepteret at registrere dets varemærke EURODATA TV. Den foreliggende sag handler således ikke om, hvorvidt tegnet EURODATA TV kan registreres, men blot om, hvorvidt der er risiko for forveksling i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 8, stk. 1, litra b), i forordning nr. 40/94, mellem det varemærke, der søges registreret, og det ældre varemærke.
- 82 Med hensyn til intervenientens argument vedrørende det tyske varemærke, som det hævdes, at sagsøgeren i 1993 søgte registreret, bemærkes endelig, at dette argument er uden relevans i forbindelse med det varemærke, der søges registreret i den foreliggende sag.

83 Det følger af det ovenfor anførte, at appelkammeret med urette konkluderede, at offentligheden vil tro, at de pågældende tegn stammer fra den samme erhvervs-mæssige kilde.

Risikoen for forveksling

84 Appelkammeret har ikke forklaret sin konklusion vedrørende risikoen for forveksling mellem de pågældende tegn. Det har blot anført, at hvis det anså ordet »eurodata« for at have fornødent særpræg, hvilket det efterfølgende gjorde i den anfægtede afgørelse, måtte tegnene dernæst anses for at ligne hinanden så meget, at det ville give anledning til forveksling på grund af den store fonetiske, visuelle og muligvis endog begrebsmæssige lighed for tjenesteydelser, der er identiske eller ligner hinanden.

85 Som anført ovenfor er de pågældende tjenesteydelser delvis af samme art og ligner delvis hinanden. Selv om de pågældende tjenesteydelser antages at være af samme eller lignende art, udgør de visuelle, fonetiske og begrebsmæssige forskelle mellem de pågældende tegn tilstrækkelig grund til at afvise risikoen for forveksling hos den tilsigtede kundekreds (jf. i denne retning *GIORGIO BEVERLY HILLS*-dommen, præmis 52). Når den tilsigtede kundekreds tilbydes de tjenesteydelser, der er omfattet af det varemærke, der søges registreret, der visuelt, fonetisk og begrebsmæssigt er forskellig fra det ældre varemærke, anser den ikke de pågældende tjenesteydelser for at have den samme erhvervs-mæssige oprindelse. Der er derfor ikke risiko for, at den tilsigtede kundekreds forbinder de tjenesteydelser, der er omfattet af hvert af de to varemærker, med hinanden.

86 Dette resultat støttes af det forhold, at tjenesteydelsesmodtagerne som anført ovenfor i præmis 51 og 52 alle er erhvervsdrivende, der er særligt interesserede og opmærksomme på de pågældende tegn.

- 87 Det følger af det ovenfor anførte, at appelkammeret, da det uden nærmere forklaring fandt, at der var en risiko for forveksling, og på dette grundlag annullerede indsigelsesafdelingens afgørelse om afvisning af indsigelsen, tilsidesatte artikel 8, stk. 1, litra b), i forordning 40/94.
- 88 Det eneste anbringende vedrørende en tilsidesættelse af denne bestemmelse må derfor tiltrædes, og den anfægtede afgørelse må annulleres.
- 89 Hertil bemærkes imidlertid, at appelkammeret som anført ovenfor i præmis 13 ikke blot har annulleret indsigelsesafdelingens afgørelse, men også har hjemvist sagen til afdelingen til videre behandling af varemærkeansøgningen med hensyn til de varer og tjenesteydelser, der henhører under klasse 9, 16 og 42. Indsigelsen i denne sag vedrører imidlertid udelukkende de tjenesteydelser, der er omfattet af varemærkeansøgningen og henhører under klasse 35 og 41. Varer og tjenesteydelser, der henhører under klasse 9, 16 og 42, er derfor ikke en del af genstanden for tvisten for indsigelsesafdelingen og følgelig heller ikke en del af genstanden for tvisten for appelkammeret. Det fremgår af den anfægtede afgørelse, at intervenienten blot har anmodet appelkammeret om at omstøde indsigelsesafdelingens afgørelse og at afvise registreringsansøgningen for de tjenesteydelser, der er omhandlet i indsigelses-skrivelsen (den anfægtede afgørelses punkt 8), og som henhører under klasse 35 og 41 i Nice-arrangementet.
- 90 Den afgørelse, hvorved appelkammeret hjemviste sagen til indsigelsesafdelingen til videre behandling af varemærkeansøgningen med hensyn til de varer og tjenesteydelser, der henhører under klasse 9, 16 og 42, må derfor anses for en simpel bekræftelse af, at Harmoniseringskontoret med hensyn til disse varer og tjenesteydelser skal gå videre med registreringen af det ansøgte varemærke. Den anfægtede afgørelse skal derfor ikke annulleres på dette nærmere bestemte punkt. En sådan

bekræftelse er endvidere ikke i modstrid med den del af indsigelsesafdelingens afgørelse, der var til sagsøgerens fordel, jf. de af sagsøgeren nedlagte påstande, som de blev præciseret under retsmødet (jf. ovenfor, præmis 23).

- 91 Det følger af ovenstående, at den anfægtede afgørelse skal annulleres, dog ikke for så vidt som den hjemviser sagen til indsigelsesafdelingen til videre behandling af varemærkeansøgningen med hensyn til de varer og tjenesteydelser, der er omfattet af ansøgningen og henhører under klasse 9, 16 og 42.

Sagens omkostninger

- 92 I henhold til Rettens procesreglements artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 93 I den foreliggende sag har såvel Harmoniseringskontoret som intervenienten tabt sagen, for så vidt som den anfægtede afgørelse annulleres. Sagsøgeren har desuden nedlagt påstand om, at Harmoniseringskontoret tilpligtes at betale de af sagsøgeren afholdte omkostninger.
- 94 Det må derfor pålægges Harmoniseringskontoret at betale sagsøgerens omkostninger og intervenienten at bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Anden Afdeling)

- 1) **Afgørelsen truffet den 2. oktober 2001 af Første Appelkammer ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) i sag R 698/2000-1 annulleres, dog ikke for så vidt som den hjemviser sagen til indsigelsesafdelingen til videre behandling af varemærkeansøgningen med hensyn til de varer og tjenesteydelser, der er omfattet af ansøgningen og henhører under klasse 9, 16 og 42.**

- 2) **Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) tilpligtes at betale de af sagsøgeren afholdte omkostninger.**

- 3) **Intervenienten bærer sine egne omkostninger.**

Pirrung

Meij

Forwood

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. juni 2004.

H. Jung

J. Pirrung

Justitssekretær

Afdelingsformand